

ሙሉጌታ ሉሌ ሲሞትልዎ በሐሰን ዑመር አብደላ ላይ መዝሙራትን ቀጠሉ!

ሆህተብርሃን ጌጡ /ጀርመን

ይድረስ ለዕዘራ ደመላሽ (አበራ ለማ) „የምግታር ለትርቡሌዉ ልጅ,, ፅሁፍ አቅራቢ (ኖርዌይ) ካሉበት

.....ምግታር ለትርቡሌዉ ልጅ..... ቃሉ ምግታር የሚለዉ ከሚቹ ከጎይሉ ገሞራዉ የተሰረቀም ቢሆን በዚህ ርዕስ በዕዘራ ደመላሽ ሥም ከፍራንክፈርት ብለዉ ሰሞኑን ለድረ ገጾች ለንባብ ያበቁትን አርቲክል ተመለከትኩት። አነሳስዎ ከእርስዎ ፅሁፍ ከጥቂት ቀናት በፊት በተለያዩ ድረ ገጾች ለንባብ ለበቃዉ ..... በመዘዘኛዎ ኤርትራ ጦስ-ዛሬም ስንተራመስ..... የሚለዉ ፅሁፍ በይሄይስ ተዓምኖ ሳይሆን „በእኔ ይሄይስ ተአምኖ በተሰኘ ብዕር ሥም ፍራንክፈርት አብሬዎ በምኖረዉ,, (ነጭ ዉሽት አይዋሹ፣ አርስዎ ኖርዌይ ነዉ የሚኖሩት) እንደተዘጋጀ በመገመት፣ በእኔ ሥም ግን እንዳልወጣ አድርገዉ በማመን ፀሐፊዉን ወይንም እኔን ለመሄስ የተነሱ ይመስላል። የትችትዎ ምክንያትም ደግሞ እኔ ወይም ጸሓፊዉ ከጠቀሰዉ ሰዉ ጋር ያለዎት አለመግባባት (ጠብ) እንጂ የመጣጥፉ ይዘት እንዳልሆነ፣ ገና ከጅምሩ ያስታወቃል። ያን ሁሉ ጎዳና ያስኬደዎና ያንድን ክፍለ ሀገር ሕዝብም በጅምላ ለመሳደብ ያነሳሳዎ ምክንያቱ ይኸው ነዉ። ዉስጣዊ ዓላማዎ ደግሞ በዚያ ፅሁፍ በበጎም ሆነ በክፉ ሥማቸዉ የተጠቀሱ ግለሰቦች ካሉ ዕገሌ ነዉ የሚል ጥቆማ ለማካሄድ ወይም የማሳበቅ ሥራ ለመሥራት የተዘጋጁ እንደሆነ ያስታወቅበዎታል። ባጭሩ የፅሁፍዎ ጭብጥ የሚያጠነጥነዉ ይህን ፅሁፍ ሊጽፍ ይችላል ብለዉ ግምት የሰጡት ሰዉ፤ እርስዎ ከሚጠሉት ዩሱፍ ያሲን ጋር የእርስዎን አባባል ልዋስና የሆድ ወዳጅ ስለሆነ እሱንም፣ የተወለደበትንም ክፍለሀገር ሳይቀር ሥማቸዉን ላጥፋ ነዉ መልዕክቱ። ሌላ ምክንያት ባፈላልግ የተወለድኩበትን ክፍለሀገር ሕዝብ ጭምር የሚያሰድብ ድርጊት ባወጣ ባወርደዉ ላገኝ አልቻልኩም፤ ምናልባት ጎንደር የአማርኛ አስተማሪ ሆነዉ በሰሩበት ወቅት በግል ያስቀየመዎት ተማሪ ከሌለ በቀር? እኔን በሚመለከት ወደፊት የሚያካሂዱት ሪሶርች ካለ የፕሮጀክትዎ ጥናት የተሳካ እንዲሆን መጀመሪያ ሥሜን ላስተካክልዎ። እርስዎ አበራ ለማ ገደፋ ገዳ በመባል እንደሚታወቁት ሁሉ እኔንም ሲገልጹኝ ሆህተብርሃን እንዳሉት ሳይሆን፣ ሙሉ ሥም ከአያት ሆህተብርሃን ጌጡ ተሰማ ነዉ። በብርሃንና በጥበብ መካከል ያለዉን ልዩነት መቼም ሳይረዱት አይቀሩም። በሰዋሰዎ ቀመር ሕግ በዘርፍ ተናባቢዎች መካከል ባሉ የቃላት መለያየት ከፍተኛ የትርጉም ልዩነትም አለ። እርስዎ ለመግለፅ እንደሞከሩት በካድሬነትም ባይሆን ለተወሰኑ ዓመታት በደርግ ሥርዓት በጋዜጠኝነት ተግባር ተሰማርቼ ለሀገሪ ሠርቻለሁ። ይህንንም በሆነ አጋጣሚ „ራይን-ማይን የኢትዮጵያዉን ኮምዩኒቲ,, በአንድ ወቅት ፍርንክፈርት ከተማ በተደረገ ስብሰባ፣ በሆነ ምክንያት አስፈላጊ ሆኖ አግኝቼዉ ስለነበር፣ ስለእኔ ማንነት ገልጫለሁ። እርስዎ የፍራንክፈርት ኗሪ ቢሆኑ ኑሮና የኮሚኒቴያችንም አባል ቢሆኑ ኖሮ፣ ሆህተ እንደዚህ ነዉ የሚል ያረጃ ኢንፎርሜሽን/መረጃ እንደ አዲስ አቀርቡም ነበር። ለብዙ ጊዜያትም በዚሁ ኮሚኒቲ በምክትል ሊቀ መንበርነትና በፀሐፊነት አገልግያለሁ። በየደረሰኩበት ባላቅራራም ኢትዮጵያዊ ጎንደራነቴንም ደብቄ አላዉቅም። አስጎንብሶ የሚያስኬድ ተግባር በሕይወቴ ፈፀሜ ስለማላዉቅ ባለፈ ሥራዬ ባልኩራራም አፍሬበት ግን አላዉቅም። ደግሞስ ለአንድ ሰዉ ፅሁፍ መልስ ለመስጠት ወደዚያ ሰዉ ክፍለ ሀገር ትዉልድ መሄድስ ምን አስፈለገ? ኢትዮጵያዊነታችን አልበቃ አለ? የፅሁፍዎ ይዘት ግን የሚያስተላልፈዉ መልዕክት ከዚያ የተለዩ ነዉ። እኔ በዕዉነት አንባቢ እንዲረዳልኝ የምፈልገዉና ይቅርታም የምጠይቀዉ ሳልወድ በግድ ወደዚህ አተካራ ተራ ነገር ውስጥ እንድገባ በመገደዬ እንጂ የመወራረፍና የመጠላለፍ ሱስ ኑሮብኝ እንዳልሆነ፣ነዉ። ይኸዉም እኔን እንደግለሰብ በመሰላቸዉ መንገድ መሳደብ ሲችሉ፣ ተውልጄ ያደኩበትን ክፍለ ሀገር ሥም በማንሳት የጎንደርን ሕዝብ ባጠቃላይ „የጎንደሮቹ ትርምቡሌ ልጅ,, ስለትርምቡሌዎች ጋባኸንትና አልባሽነት ታሪክ ሊተርቱ ሞክረዋል። በዕዉነት የጎንደር ክፍለ ሀገር ሕዝብስ እርስዎ እንዳቀረቡት፣ እንዲያ ዓይነት ታሪክ ነዉ ያለዉ? ባለፈ ታሪኩም የሚያኮራ ጅብዱ የፈጸሙ ጀግኖችን ያፈራ፣ በአሁኑም ፀረ ወያኔ እንቅስቃሴ በሀገር ውስጥም ሆነ፣ በዉጭ አገር በጎንዘባቸዉ፣ በጊዜያቸዉ ሁለ አቀፍ የሆነ መስዋዕትነት እየከፈሉ የሚገኙ ልጆችን ያፈራ ክፍለ ሀገር ነዉ። ሌላዉ ሁሉ ቢቀር እነታማኝ የሚያደርጉትን አስተዋጽኦ ሊረሱት አይገባም ነበር? ብዙዎችም ይታዘቡዎታል!

አንድ ሥሙን የማላስታዉሰዉ ገጣሚ፤

„በራስ ጎጆ ጣሪያ ሥር፣

ተደብቆ በምሥጢር፤

ከበድን ኮምፒዩተር ጋር ይዞ ንግግር፤

በኤሌክትሮኒክ ዓለም ከልካይ በሌለበት፤

የሰድብ ወርጅብኝ የምታወርድ መዓት፤

ያልተገራ አንደበት ምላስ ባለሐብቶች፤

የነገር፣ የተንኮል፣ የሸር ቱጃሮች፤

ወደ ጠላት ሳይሆን ወደ ወገን ግንባር አነጣጣሪዎች፤

እንዴት ከረማችሁ እናንተ ዋልጌዎች።

እንዳለዉ መሬት ላይ ካለዉ ዕዉነት ርቀን፣ የምንወደዉን አለአግባብ ለማወደስና የምንጠላዉን ለማዉገዝ ስንል አንዳንድቻችን የዘመኑን ቴክኖሎጂ እየተጠቀምንበት እንገኛለን። ባጭሩ ፅሁፍዎ እንደገባኝ ከሆነ የእኔ ወንጀል ሆኖ የተገኘዉ፣ እርስዎ ከሚጠሉት ሰዉ (ዩሱፍ ያሲን) ጋር ለምን የልብ ወዳጅ ሆንክ የሚል ነዉ። ያም በመሆኑ ሌላዉ ሁሉ አንባቢ በወቅቱም ሆነ ዛሬ እጅግ የወደደዉን እርስዎ ግን የተጸየፉትን (.....ኢትዮጵያና ኤርትራ-ያልተጠናቀቀ ፍቺ፣ ያልተሳካ ጉርብትና.....) ከሚለዉ አርቲክል የእርሱን ፅሁፍ ያን በእኔ ሥም የጻፈ ሰዉ ለምን ጠቀሰ ነዉ፤ ያንጨረጨረዎት። ጸሃፊዉ ራዕይ መጽሔትን ምንጭ አድርጎ መጥቀሱ ከሆነ ወደ ጥርጣሬ ዓለም ያስገባዎ፣ በወቅቱ የራዕይ ደንበኞች የነበሩ አንባቢያን መፅሔቱ በየቤታቸዉ እንደሚኖር እርግጠኛ ነኝ። ደግሞስ የኢትዮጵያንና የኤርትራን ግንኙነት አስመልክቶ በተፈጠረ ችግር የሐሰን ዑመር አብደላ (የዩሱፍ ያሲን) ፅሁፍ ያልተጠቀሰ የማንስ ይጠቀሳል? መሬት ይቅለለዉና አቶ ሙሉጌታ ሉሌ በአንድ ወቅት እሱን፣ ሚቹን ተፈራ አሥማረን፣ ገሞራዉ ካሳን፣ (ዳዊ ኢብራሂም በወቅቱ ተጋብዞ ኬንያ ስለነበር በቪዛ ምክንያት ሳይሳካ አልተገኘም) በኮሚኒቲዉ መድረክነት ፍራንክፈርት ጋብዘን በነበረበት ወቅት በዚያ አጋጣሚ ያጫወተኝን ሳልጠቅስ ማለፍ ይከብደኛል። ጋሽ ሙሉጌታ፣ ተፈራ አስማረ እኔ ሆነን፣ እኔ ቤት እስከ ሌሊቱ አሥር ሰዓት ሳንተኛ ያልተነሳ ነጥብ አልነበረም። ያችን ሌሊት ሁልጊዜ አስታወሳታለሁ። ከእነኝህም አንደኛዉ በወቅቱ ለድምፅ አልባዉ የኢትዮጵያ ሕዝብ እንደ ድምፅ ሆኖ ታገለግል ስለነበረችዉ የጦቢያ ዓምደኛ ፀሃፊዎች ነበር። ሳልጨምር ሳልቀንስ ሙሉጌታ በወቅቱ ያጫወተን፣ .....ጦቢያ መፅሔትን ደረጃዎን ጠብቃ እንድትቀጥል ያስቻላት ..... ጸጋዬ ገብረ መድኅን አርያ ወይንም ስንሻዉ ተገኘም አይደለም፣ ሐሰን ዑመር አብደላ እንጅ ነዉ ያለን። እንዲያዉም መጽሔቱ ታትሞ ሲወጣ አንዳንዶች በቅድሚያ ማውጫዉን ዓይተዉ የእሱ ፅሁፍ ካለበት (በተለይም በምሁሩ አካባቢ) ነዉ የሚገዙት፣ ለሚያደርገዉም ያልተቆጠበ አስተዋጽኦ ኢትዮጵያ ዉስጥ ለዘመድ ዉክልና ስጥና መጠነኛ ክፍያ እናድርግልህ ብለን ብንጠይቀዉ፣ እናንተ በርትታችሁ ቀጥሎ እንጅ ከእናንተ ምንም ሳንቲም አልፈልግም ..... የሚል መልስ ነዉ የሰጠን ብሎ ያጫወተንን እስካሁን አልረሳዉም። እታዲያ ስለ ዩሱፍ ያሲን ምንንነት ምስክርነት ሙሉጌታ ሉሌን እንመን ወይንስ አበራ ለማን? ሰዉ ዕምነት እንዲጥልብዎ ከፈለጉ፣ ከአሉባልታ ይራቁና አመኔታ አንዲጣልብዎ የሚያስችል ተግባር ይፈጽሙና እንይዎ! አሁን ባሉበት ሁኔታ ግን ያን! ሎጋ ቁመትዎን የአስተሳሰብ ድንክነትዎ ተክቶት ተቸግረዉ ይታዩኛል።

ወደ ተነሳሁበት ነጥብ ልመለስና በመሠረቱ እኔ፣ የዚያ ፅሁፍ አቅራቢ ባለመሆኔ ያን ፅሁፍ በተመለከተ እንደዚያ ሰዉ ሆኜ ልሞግትዎ አልሻም። ለነገሩ እኮ እርስዎ ያንን ፅሁፍ መነሻ አደረጉ እንጂ፣ ፅሁፍዎ የሚያስተላልፈዉ መልዕክት ሊሂሱት ከሞከሩት ፅሁፍ ጋር በይዘቱ በጣም የተለያየ ነዉ። ግን አንድ ሰዉ አንድ ፅሁፍ ሲያዘጋጅ፣ ከዝግጅቱ ጋር የሚጎዳኝ ሆኖ ካገኘዉ፣ የማንኛዉንም ጸሃፊ ሰዉ በዋቢነት መጥቀስ የማንኛዉም ሰዉ መብትም ነዉ። እኔ የምጠላዉ ሰዉ ስለሆነ ሥሙ አይነሳ ከሆነ ችግርዎ፣ ጠቡ ከራስዎ ጋር ነዉና ሳይመሸና ይችን የኮንትራት ዓለም ሳንሰናበታት ከራስዎ ጋር ይታረቁ። መፍትሄዉ እሱ ብቻ ነዉ። በመጀመሪያ ደረጃ እኔ የማን የልብ ወዳጅ ልሁን የማን ጠላት እርስዎ ሊወስኑልኝ አይገባም፣ አይችሉምም። የትኛዉን ሰዉ ለመቅረብም ሆነ፣ ለመራቅ የሚያስችል መጠነኛ አዕምሮ ያለኝ ይመስለኛል። እንዲያዉም እርስዎ በጽሁፍዎ የሆድ /የልብ ወዳጅ ያሉት ዓይነት አባባል የእኛን ግንኙነት በትክክል አይገልጸዉም። ሁለት የእናት ልጅ ወንድሞች አሉኝ። ሦስተኛዉ ወንድሜ ደግሞ ዩሱፍ ነዉ። እርሱ ደግሞ እኔን ከሰዉ ጋር ሲያስተዋወቀኝ „ልጄ“ ነዉ በማለት ነዉ። በእርግጥ እሱ ማቅረቡን ለመግለፅ ቢጠቀምበትም ከዚህ አባባሉ ጋር ባለቤቱ አትስማም። ምሥጢሩ ሌላ ሳይሆን የሆነው አባት መሆን ከቻለ ያረጅብኛል ነዉ ፍራቻዎ። መቼም ይችን እርጅና ሁሉም ዓይነት ላፈር ነዉ የሚላት። አይደል? ግን አትቀር! ይህን ዓይነቱን ግንኙነታችንንም የሚያቆርጠዉ ወራድ-መቃብር ብቻ ነዉ። አራት ነጥብ። እኔ ከሠላሳ ዓመት በላይ ሳዉቀዉ በኢትዮጵያዊነቱ እንጂ ኤርትራዊ ነዉ የሚለዉን አባባል ለመጀመሪያ ጊዜ ገና ከእርስዎ መስማቱ ነዉ። እርስዎ ብዙ ስለቀባጠሩባቸዉ አባቱ ስለማላዉቃቸዉ እምብዛም የምለዉ የለኝም። በመጽሃፉ የምረቃ ዕለት ስለሳቸዉ በፎቶና በተለያዩ መረጃዎች በእርስዎ አገቡኞች በሆኑ የኮሚቴዉ አባላት የተነገረን ታሪክ ግን እርስዎ ከሚተርቱልን የባንዳነት ተረት በእጅጉ የተራራቀ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። ይህ ብቻም አይደለም። አንዳንድ የሀገር ዉስጥና የወጭ ጸሃፊዎች ስለእሱ አባትና (ፊታዉራሪ ያሲን ሙሃመዳ) ቤተሰብ ከጻፏቸዉም፣ የእርስዎ አቀራረብ በእጅጉ ስለተራራቀብኝ፣ እነዚያን መጻሕፍት በዋቢነት ቢመለከቷቸዉ ኖሮ አቀራረብዎ

ሚዛን የደፋ ሊሆን ይችል ነበር ብዬ እገምታለሁ። አሁንም ስለማይመሽ (Dr. Abdalla Adu „Afar... a nation of trial 1988) swedeen, Dr. Jamal Abdulkadir Redoo (Macamooda yassini 2015, Samara and Encycolopedia Athiopiaca (Volume 5 page) Jhon Markarkis የተሰኙትን መጻሕፍት ከቻሉ ይመልከቷቸው። የአሰሎ ኗሪ ኢትዮጵያዊ ይጠየቅ? የእርስዎ ዘመዶች ይጠየቁ? ዩሱፍ ጢዮ እሚባል ቦታ መወለዱንም ለመጀመሪያ ጊዜ የሰማሁት በአሰሎ የመጽሐፍ ምረቃ ወቅት ላይ ነበር። ይህ ሁሉ ብዙ የሚነገርለት መዘዝ በቀይ ባሕር ባለቤትነት ምክንያት መሰለኝ። በቅርቡም ከአቶ ያሬድ ጥበቡ ጋር ያደረገውን ቃለ ምልልስም አዳመጥኩት። የትውልድ መንደሩንም „ጢዮን, ሦስተኛ ወደብ ናት ሲል ይገልጻል እንጂ የሚያፍርባት አይመስለኝም። እኛ ከተወቅንበት ከዛሬ ሠላሳ ዓመት በፊት ጀምሮ እስካሁን፣ የእኛ የጋራ „ፓስ-ወርድ,“ ኢትዮጵያዊነት እንጂ ዘርና አካባቢ አይደለም። ደርግ ደግሞ የወደቀ ግንድ ምሳር ካልበዛበት በስተቀር በዘር የሚታመን መንግሥትም አልነበረም። እስካሁንም ድረስ ከኢትዮጵያዊነት ወጭ ዘሩ አይታወቅም። ደግሞስ ለእርስዎ አንዱን ኤርትራዊ ሌላውን ኢትዮጵያዊ የሚል ዜግነት ለመስጠትና ለመንሳት ማነዉ ሥልጣኑን የሰጠዎ! ላንድ ምስኪን ስደተኛ እንዲህ ዓይነት ሥልጣን የሚሰጥ ሀገር ከሆነማ ሁላችንም ጉዟችንን ወደ ኖርዌይ እናድርጋ? ደግሞስ እርስዎ በፅሁፍዎ እንደጠቀሱት በኤርትራ መገንጠል ፈፅመው የማይሰማሙ ከሆነ፣ ለምንድነዉ እታዲያ ዩሱፍን ወደ ኤርትራ ለመሸገጥ የተቻሉት? ለክፉም ለደጉም መጀመሪያ የነበረከት ስምአን መመለስ ይጠናቀቅና የዩሱፍን ጉዳይ ደግሞ ለወደፊቱ እናስብበታለን። ለሀገር የሚያስብ የእርስዎ ዓይነቱ ሰው ጥቆማ እንዲህ በቀላሉ መታለፍ የለበትም።

ወንድማችን ሙሉጌታ ሉሌ መሬት ይቅለለውና ወደማይቀረው ዓለም ሂዷል። ቀደም ብለውም እርስዎ በዚህ ታዋቂ ብዕረኛ ሰው ላይ ጥላሽት ለመቀባት ሲሉ የበዓሉ ግርማ አስገዳይና ገዳይ እንደሆነ አድርገው፣ በዓሉ ግርማን የበሉ ጅቦች ብለው በአቶ ሙሉጌታ ብቻ ሳይወሰኑ ጎጃማዎችን በሙሉ ተሳደቡ። ጋሽ ሙሉጌታ ተራ ሰው ስላልነበር፣ መልስ ሳይሰጥም ወደ ማይቀረው ዓለም ተሰናበተ። ኮሎኔል ፍስሐ ደስታ እግዜር ይስጣቸውና በቅርቡ ባሳተሙት „አብዮቱና ትዝታዬ, በተሰኘው መፅሐፍ ምክንያትነት ስለበዓሉ ግርማ አሟሟት ተጠይቀው፣ በዓሉን የገደለው የደህንነት መሥሪያ ቤቱ እንደሆነ፣ ከራሱ ከወቅቱ የደህንነት ጎላፊ ባለሥልጣን ከነበሩት ከኮሎኔል ተስፋዬ ወልዴሥላሴ አንደበት መስማታቸውን አረጋገጡልን። በዚህም የእርስዎ ዋሽነት ይፋ ሆነ። እንግዲህ ከምድር ተነስተው አፋሮችን፣ ጎጃሞችን፣ ጎንደሮችን ተራ በተራ እየተሳደቡ ነው።ምን ቀረዎ? መቼም ጎንደር ከደረሱ ተከዜን መሻገርዎ የማይቀር ነው። ክልል አንድ ይድረሱና ሱሪ መታጠቅዎን ያስመስክሩ። ሥም ከሚያጠፉበት ከኢንተርኔትና ከፌስቡክ የጀግንነት ሜዳ ወጣ ይበሉና እስኪ በራስዎ ሥም ለሃያ አምስት ዓመትያህል በኢትዮጵያ እየተፈጸመ ስላለው ግፍ ይተነፍሱ። ወንድ ይውጣዎ! መጨፈር የሚችሉት ያው ጊዜ ባጋደለበት አካባቢ እንጂ ወደዚያ ተሻግረው ቃል አይተነፍሱም። እንደዚያ ቢያደርጉ ደግሞ አዲስ አበባ በወያኔ የቀበሌ አዳራሽ እየተያዘልዎ መፅሃፍዎን ማስመረቅና መቸብቸብ ሊያቆሙ ነው። የነ ጋሼ ዩሱፍ መጽሐፍ አዲስ አበባ ለመመረቅ ዕድል የለውም። እርስዎ እንደሚሉት ኤርትራዊ ስለሆነ አይደለም ግን ምክንያቱ። በማይንበረከክ ፀረ ወያኔ አቅሙ እንጂ።

እያስረዘምኩ አንባቢን እንዳላሰለች እንጅ፣ ስለ ዩሱፍ መጽሐፍም በጽሁፍም ለማወሳት ሞክረዋል። እንዲህም ይነበባል፤ „... ዩሱፍ ያሲን ኢትዮጵያዊያንን በዘርና በጎሳ ለመበታተን አዉጥቶና አዉርዶ የጻፈውን ርካሽ መጽሐፍ የተንኮል ጭብጥ ተረድቶ, ...የኢሳቱ ሲሳይ አጌና ቃለ መጠይቅ አድርጎለት ባያጋልጠው ኖሮ፣ ስንቱ የዋህ ኢትዮጵያዊ በራሱ ገንዘብ እራሱ የተሰደበበትን ርካሽ ዝባዝንኬ ሸምቶ ያንጀት በሽተኛ በሆነ ነበር, ... ይላል። ባጭሩ የመልዕክቱ ጭብጥ የዩሱፍን መጽሐፍ አትግዙ ለማለት ነው እንጅ፣ የኢሳትን ቃለ መጠይቅ ለተከታተለ ሰው እንዲህ ዓይነት መልዕክት ሲተላለፍ አልተደመጠም። ወይንስ እርስዎ የሚያዳምጡት የኢሳት ጣቢያ ለዬት ይላል? (በነገራችን ላይ በአካባቢዬ መጽሐፉን ለሚፈልጉ ሰዎች ያከፋፈልኩት ከለንደን የኢሳት ቡክ ስቶር) ተልኮልኝ ነው። ወንድሜ ዩሱፍ ያሲን ለማቴሪያል የሚጨነቅና የሚጠበብ ሰው፣ ለንግድ ብሎ ያዘጋጀውም ቢሆን ኖሮ፣ ኪሣራ በኪሣራ አድርገውት ነበር። ግን ብዙዎቻችን በቅርብ የምናወቀው ዩሱፍ ስለ ዕለት ምግብና ስለሚለብሰውም ልብስ አስቦ የሚያወቅ ሰው አይደለም። ግን በእግዚአብሔር ዕውነት „...አሰባሳቢ ማንነት ባንድ ሀገር ልጅነት-የኢትዮጵያ ዕጣ ፋንታ, ... የተሰኘው መፅሐፍ እኛን በዘርና በጎሳ ለመከፋፈል የተጻፈ ዝባዝንኬ ነው? ደግሞስ ለኢትዮጵያ አለመበታተን አሳቢ ነኝ ካሉና ይህም ካንጀት ከሆነ፣ በጎሳና በዘር እየከፋፈሉን ያሉትን ባለጊዜዎች ለምን ፈሯቸው? በወጣ ተረታችን „አህያውን ፈርቶ ዳውላውን,“ የሚለው አባባል እዚህ ላይ በትክክል የሚገልጽዎት ይመስለኛል። መጽሐፉን ያነበቡ ሰዎችም „...ኢትዮጵያዊነት አሰባሳቢ ማንነት, ... የተሰኘውን መጽሐፍ ዝባዝንኬ ነው ሲሉ፣ በጣም ይታዘቡዎታል። ክልባቸውም ያዝኑበዎታል። አንድን ሰው ስንጠላ በጎ ተግባራቱን ሁሉ አፈርድሜ ለማስጋጥ መሞከርና ብርሃኑን ጨለማ፣ ጨለማውን ብርሃን ነው ብሎ አጣሞ ማቅረብ በሰድስተኛ ሕዋስ ከማሰብ በቀር ሌላ ምን ሊሆን ይችላል ትላላችሁ? „...ኢትዮጵያዊነት አሰባሳቢ ማንነት, ... የተሰኘው መጽሐፍ ተራ የተረት ተረት ልብ ወለድ ሳይሆን፣ በቂ ጥናቶች ተደርገውበት የቀረበ፣ የማንበራዊ ሳይንስ ግኝትና ወደፊትም በከፍተኛ የትምህርት ተቆማት ለማስተማሪያነት እንደሚገለግል ሆኖ፣ በመረጃዎችና በጥልቅ ትንተናዎች ላይ ተመሥርቶ የተዘጋጀ ሰነድ ነው። በመጽሐፉ ምረቃ ዕለትም ከታዳሚዎችና ከመጽሐፉ ገምጋሚዎች

የተንጸባረቀው የፅንሰ ሀሳብ መልዕክት ይኸው ነበር። አለመታደል ሆኖ ነው እንጅ፣ ኖርዌይ መፅሃፍ ሲመረቅም መገምገም የነበረበት ደራሲ አበራ ለማ ነበር። እኔ ለእርስዎ ያለኝ አመለካከት እንዲዚያ ነው። ግን ምን ያደርጋል? የመለያየትና የመከፋፈል ዛር በሁላችን ላይ ሰፍሮብን በየቦታው ያስጎራናል አልፈርድበዎትም። የሰደት ኑሮ ከሌላው ሰው ጋር ብቻ ሳይሆን ከራስ ጥላም፣ ከቤተሰብም ጋር ያጋጫል።

በቅርቡ እርስዎ የጻፉትንና ለንባብ ያበቁትንም „...ጥሎ ማለፍ...“ ታሪካዊ ልብ ወለድ መጽሃፍዎን አንብቤ ወድጄለዎታለሁ። የሥነጽሁፍ ችሎታዎንም አደንቃለሁ። ሳነበውም በጣም እየጣመኝ ነው የጨረስኩት። ግን እንዲያም ሆኖ ከጋሼ ዩሱፍ መፅሃፍ ጋር በይዘት ደረጃ ሲመዘኑ ክብደታቸው አይመጣጠንም። ልዩነታቸውም የት እየለሌ ነው። እንዲያም ስልዎ እርስዎ እንዳሉት የሆድ ወዳጄ ስለሆነም አድልዎ በማድረግ አይደለም። እንደዚያ ዓይነት አስተሳሰብ ያለኝ ሰው ብሆንም ኖሮ ገና ከመጀመሪያውኑ መጽሃፍዎንም አልገዛው ነበር። „...ኢትዮጵያዊነት አሰባሳቢ ማንነት...“ የሚለውን ርዕስ ይዞ የወጣው የጋሼ ዩሱፍ መጽሃፍ ግን ገና የውጭ ሽፋኑን ሲመለከቱት መላ ኢትዮጵያ ከነሁለመናዋ ትታያለች። የእርስዎ ደግሞ የቃላት ውበቱና አቀራረቡ ቢማርክም፣ በይዘቱ በሞቱ እጅሳዎች ላይ የሚጭር ስለሆነ፣ ሕይወት አልዘራበትም። በሞተ ሬሳ ላይ የሚጭኩትና አልቃሾን ደረት እያስመቱ ሚሾ እንዲያስወርዱ የተቀጠሩ፣ ከሚቹ ጋር ምንም ዓይነት የሥጋ ዝምድና የሌላቸውና ሆድ ያልባሳቸው አስለቃሾች ብቻ ናቸው። የታሪካዊ ልብሉዱ ባለታሪክ ሆኖ በገፅ ባሕርይነት የቀረበው ግለሰብ ዳኛቸው ወረደ (ፒቲ አፎስር ታምራት ፈረደ) በዕውኑ ሳይሞት በቁም ከሞተ የቆየ ግለሰብ ነው። ገና ያንጊዜ የኢኮኖሚ ዘመቻ መምሪያ ስብሰባ ላይ ከሻለቃ እንዳለ ተሰማ ጋር ለመባከስ ቃጥቷቸው „ይቺን የሂስ ክኒን ዋጡ...“ ተብለው በተግሳጽ በትምህርት ሥም እንዲታረሙ ተብሎ ወደ ቼኮዝሎቫኪያና ቡልጋሪያ ሲላኩ ከሥልጣን ዓለም ተሰናብተው ያን ጊዜ ነው ሁለቱም በቁም የሞቱትና ከሥልጣንም እየተገለሉ የሄዱት። ያውም እነሱ ዕድለኛ ሆነው፣ ጊዜው ተቀይሮ ነው እንጅ፣ ድሮ የነበረው እርምጃማ ለትምህርት ወደ ወጭ ሳይሆን „አመሉ ከከፋ ላከው ጋምጎፋ“ ነበር አሉ የሚባለው። የፅሁፍዎ ፈርጠ-ተምሳሌት ሆኖ የቀረበው ፒ.ቲ. አፎስር ታምራት ፈረደ (ዳኛቸው ወረደ) ሁሉም ነገር ሳይሳካ ሲቀር ተስፋ ቆርጦ እራሱን ከፎቅ ወርወሮ የሞተ ሰው ነው። ከመጨረሻዎ ሚስቱ ከወ/ሮ ፀሐይ ዶክሜንቶቹ ተዘርፈው ወይም ተሰርቀው በእጅግ ገብተው ሊሆኑ ስለሚችሉም ያሰባሰቧቸው መረጃዎች መጽሃፉን አጠናክረውት ቢታይም፣ ስለእነዚህ ስለሞቱ ሰዎች ከሚያቅራሩ ግን፣ እንደ ቆራጧ አርቲስት አስቴር በዳኔ ባለ አራት ነጥብ ኮከቡን የወያኔውን ጀኔራል ሳሞራ የኩስን ደደቢት ላይ „ያን ያደረጋችሁትን ተጋድሎ ሁሉ እናደንቃለን፣ ግን በዕውነት እናንተ አሁን ሥልጣናችሁን በሰላም ትለቃላችሁ? የአንድ አገር ልጆች ሆነንስ ለምን ከተቃዋሚዎች ጋርስ እንደ ጠላት ትተያያላችሁ..ወዘተ በማለት በጥያቄ እንዳፈጠጠችው፤ (ያውም አገር ውስጥ እየኖረች) ወይም ደግሞ እስኪ እንደነ ኤርምያስ ለገሰ ሀገሪቱን ባለቤት አልባ ስላደረገች ባለጊዜዎች ደፈር ብለው፣ አንድ ይበሉና እርስዎንም እንደነ ሙሉጌታ ሉሌ እንደነ ሐስን ዑመር አብደላ እናክብርዎት እናደንቅዎትም። እርግጠኛ ነኝ ይህን ቢያደርጉ ደግሞ ኖሮዎቻችን እንደ ጋሼ ዩሱፍ መጽሃፍ የተዋጣለት ምርቃን እንደሚያደርጉልዎት አልጠራጠርም።

ባጭሩ ጽሁፌን ወደ ማጠቃለሉ ሳመራ እኔ በደባልነት የልብ ወዳጅ ነህ ከሚል ዕምነት በመነሳት ከነክፍለ ሀገሪ ተሰደብኩ እንጂ፣ጽሁፍዎ በዋናነት ያነጣጠረው፣ ከዩሱፍ ጋር ባለዎ የግል ጥላቻ በመነሳት፣ እሱ የሚለውን ሁሉ አትስሙት፣ በተለይ እርስዎን ለሚከተሉ ደቀ መዛሙርትዎ ደግሞ እሱን ከተከተላችሁና የሚጸፈውንም በእርስዎ አገላለጽ ዝባዝዝንኬ ካነባባችሁ „ዉጉዝ ከመ አርዮስ“ ብያችሁቀለሁ ብለው የወግዘት ቡራኬ ለማስተላለፍና ለቡድንም ተከታዮች መመሪያ ለመስጠት ነው፣ ያን ሁሉ ዙሪያ ጥምጥም የተገዙትና ያንድ ክፍለ ሀገር ሕዝብ ጭምር የተሳደቡት። ላስተላልፍልዎ የምፈልገው መልዕክት ግን ማንኛውንም ዓይነት የጥላቻ መርዝ ቢረጨ፣ የየሱፍን ኢትዮጵያዊነት ጥያቄ ውስጥ የሚያስገባ አንድም አምክንዮ ማግኘት እንደማይቻል ላረጋግጥልዎ እንደምወድ ነው። እንዲያውም በልጅነቴ ከደገምኩት መልካጊዮርጊስ አንድ ነገር ልመርቅልዎ!

„...አፅራርዬ እለ ተንስኡ በነገረ ከንቱ ወበክ፣ ሀመደ ለይኩኑ በፅባሕ ወሰርከ...“ (ያለ ምንም አመክንዮ በከንቱ የሚነሱ ጠላቶች፣ አምድ ዱቄት ይሆናሉ) እንደሚለው አባባል፣ መጨረሻዎ የሚያመራው ወደዚያ ነው። አባቴ በልጅነቴ ካጫውቱኝ ትዝታዎች አሁን እያወራን ካለው ርዕስ ጋር ስለሚጎዳኝ ላውሳና ሃሳቤን ላጠቃል። እርሳቸው ሲበዛ የአፄ ኅይለ ሥላሴ አምላኪ ስለነበሩ፣ አሁን ይህ የእናንተ መንግሥት (ደርግን ማለታቸው ነው) ምን ሥነ ሥርዓት አለው? ለመሆኑ ቤተክርስቲያንን ይሄዳል? አስቀድሶስ ያውቃል? ይህ ሊቀመንበር የምትሉትስ ጧት ጧት ሥራ ሲገባ እንደ ንጉሳችን ባለሥልጣናቱ እጅ እየነሱ በፊቱ ያልፋሉ፣ ወይንስ ዝምብለው መንጠልጠል ነው? ሲሉኝ ግራ ስለገባኝ ምን ማለታቸው እንደሆነ ጠየኩአቸው። አየህ፣ በአፄ ኅይለ ሥላሴ ጊዜ ሁሉም ሥርዓት ነበረው። ለምሳሌ ጧት ጧት ተማሪዎች ትምሕርት ቤት ሲገቡ የሀገራችን ብሔራዊ መዝሙር እተዘመረ፣ ለሰንደቅ ዓላማችንና ለብሔራዊ ክብራችን ክብር እየተሰጠ፣ እርሳቸውም ጧት ሥራ ከመጀመራቸው በፊት ቤተመንግሥት መንበረ ዙፋናቸው ላይ ይቀመጡና ባለሥልጣናቸውም በፊታቸው እጅ እየነሱ ያልፋሉ፣ እታዲያ በዚህ ጊዜም በእሳቸው ላይ ነገር የሚጎነጉን፣ ተኝቶ

የማያደር ባለሥልጣን ካለ፣ ዘወትር አጠገባቸው የማትለያቸው ወሻቸው በጃንሆይ ላይ ነገር የሚያስብባቸው ባለሥልጣን ካለ እሱ በፊታቸው ሲያልፍ አምርራ ትጫሃለች። ከዚያን ጊዜ ጀምሮም ባለ ሥልጣኑ ጥርስ ውስጥ ይገባል። በዚህም መሠረት ባንደኛው የእጅ መንሻ ቀን ባለሥልጣን ይልማ ደሬሳ የሚባሉ ሰው እጅ ነስተው ሲያልፉ ወሻቸው ትጫሃለች አሉ። እታዲያ ምን መሰለህ ቁምነገሩ ወሻቸው መጫሃ ላይ አይደለም፣ የተጫኝበት ባለሥልጣን የሰጠው መልስ ነው። አዳምጠኝ ልጄ! ተይ አንች ወሻ ይልማ ደሬሳ ያላሰበውን አታሳስቢኝ፣ አሉ መባሉ ነው። የየሱፍን ኢትዮጵያዊነት ጥያቄ ውስጥ ለማስገባት መሞከርም እራስን አለማመንና ከወሻቸው አስተሳሰብም ተነጥሎ የማይታይ ይሆናል።

በእርስዎ አገላለጽ የእኔን የደርግ ካድሬነትም ሆነ ወጭት ሰባሪነቴንም (እንዲያውም ከዚህ የዘቀጠና ወደታች በጣም የወረደ ስድብም በተለያዩ የራስዎ የብዕር ሥሞች በፌሴ በኩም የለቀቁትን ሳልጨምር ማለቴ ነው) በፀጋ ልቀበለውና አንባቢን እንዳላሰለች አንድ ጥያቄ ልወርውርና ሀሳቤን ልዝጋ። በጽሁፍም የመጨረሻ አንቀጽ/ፓራግራፍ ላይ „...ሲጀመር ጀምሮ ኤርትራ የምትባል አገር በሕገ ተአምኖ አልነበረችም፣ ወደፊትም አትኖርም። አራት ነጥብ።... የምትል አረፍተ ነገር አስቀምጠዋል። ይህ አባባል ከልብዎ ከሆነ፣ ማነው ከሻዕቢያ ጋር አብሮ ተሰልፎና ተዋግቶ፣ ኢትዮጵያ ትንሽ አገር ትሁንልኝ ብሎ፣ ፀረ ኢትዮጵያ አቆም ወስዶ ለዩናትድ ኔሽን ማመልከቻ ፅፎ ኤርትራን ያስገነጠለው? ስለዚህ ጉዳይ እስካሁን እርስዎ ደራሲ ነኝም ይላሉ፣ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ያስተላልፉት መልዕክት አለ? እነ ሐሰን ዑመር አብደላ/ዩሱፍ ያሲን ግን በተለያዩ ወቅቶችና መድረኮች፤

-„የወያኔ መቅሰፍቱ... የሻዕቢያ ቁርኝቱ ከኢትዮጵያ ሕዝብ ርቀቱ,, (ሰኔ 1991)፣

-ኢትዮጵያና ኤርትራ-ያልተጠናቀቀ ፍቺ፣ ያልተሳካ ጉርብትና (ኅዳር 1991)፣

-በባድመ ወረራ ወቅት፤ - ማነው ታሪካዊ ስህተት የፈጸመው? ኢሳይያስ ወይስ መለስ? ፣

ወዘተ...በማለት የኤርትራው ኢሳይያስ ታላቅ ስህተት ሠርቶ አላስፈላጊ ጦርነት ውስጥ መገባቱንና በመሳሰሉትም ወቅታዊ የሀገር ጉዳዮች ፅፈው በብዕራቸው በአደባባይ ታግለዋል። ወይንስ እርስዎ የኤርትራን ጥያቄ አካኪ ዘራፍ የሚሉበት፣ በተግባር የማይገለጥ፣ ግን የሚጠሉትን ሰው ለማስጠላት ሲሉ ደግሞ የሚመዘት የማስመሳዩ ካርድ ነው? ሀገራችን ኢትዮጵያ በሻዕቢያና በወያኔ ሸርና ተንኮል ቴያትር የተሰራባት ሀገር ነች። እርግጠኛ ሆኜ መናገር የምችለው፣ በኤርትራ ጉዳይ፣ እኔና እርስዎ የአቆም ልዩነት አይኖረንም። ኢትዮጵያና ኤርትራ ፊዴሬሽኑ ሳይፈርስ ቀጥሎ ቢሆን ኑሮ፣ ውህደቱም ሲፈጸም ፣ (ኤርትራም ከእናት ሀገሯ ከኢትዮጵያ ተቀላቀለች ሲባል) ዓለም አቀፍ ሕግን ተከትሎ ቢሆን ኖሮ፣ እንደገናም የፖለቲካ ጥበብ ታክሎበት የፊዴሬሽኑ መብት ተከብሮ ቢሆን ኖሮ፣ አሁን ደግሞ በጊዜያችን ሕዝብ ወሳኔው (ሪፈረንደም) የሪፈረንደም መስፈርቱን ቢያሟላ ኖሮ (ነጣነትህን ወይንስ ባርነትን) የኤርትራ ሁኔታ የአሁኑን መልክ ላይዝ ይችል ነበር። እንዲያም ሆኖ ግን አሁን ጊዜው „ኤርትራ ወይም ሞት,, የሚል መፈክር አንግበን በአደባባይ የምንጮህበት ወቅትም አይደለም። እንዲህ ዓይነቱ አስተሳሰብም ሻዕቢያን ከማጠናከር ጎኑ ባሻገር ለኢትዮጵያ ምንም ዓይነት የፖለቲካ ፋይዳ እንደማይኖረው ላረጋግጥልዎ እወዳለሁ። እንደ እርስዎና እንደኔ ባለ ምስኪን ስደተኛ ዜጋም የሚወሰን ብሔራዊ አጀንዳም አይሆንም።ችግሩ እኮ አካኪ ዘራፍ ማለቴ ላይም አይደለም። በየጊዜው አንደኛው የሌላኛው ሥጋት ሳይሆን ወይም እንደ አንድ ሀገር ወይም እንደ ድንበርተኛ ጎረቤት ሀገር እንዴት በሰላማዊ መንገድ መኖር ይቻላል ነው? ባሉባልታ ነው እንጅ የምንለያየው በኤርትራ ጉዳይ እንዝመት ካሉም መፍትሄም ይሕ ነው ብለው ካመኑም፣በእኔ በኩል ለመዝመቱ ችግር የለብኝም።በቃ እንዲያውም ናቅፋ እንገናኝ! ለእርስዎም ከኖርዌይ ብርድ ትንሽ ይገላገሉ። ምናልባት ከዩሱፍ,, ሀገር,, በሰላም ደርሰው ከተመለሱም የባሕርይ ለውጥም ሊያደርጉ ይችላሉና እንሞክረው።